

SĂPĂTURILE ARHEOLOGICE DIN CASTRUL MICIA

de LIVIU PETCULESCU

Campania de cercetări arheologice din castrul Micia s-a desfășurat între 22 iunie-20 august și la ea au participat Liviu Petculescu (43 zile) și Crișan Mușețeanu (20 zile).

Datorită culturilor agricole săpăturile s-au concentrat în partea castrului situată la nord de calea ferată Deva-Arad. S-a executat o secțiune marcată SXXII, lungă de 28,5 m și lată de 2 m, paralelă cu latura lungă, de NE a castrului, la aproximativ 57 m distanță de latura scurtă de N a zidului de incintă. Distanța lui SXXII față de paramentul interior al laturii de NE a zidului de incintă este de 17,5 m. Primul nivel, corespunzând ultimei faze de locuire apare chiar la baza pământului vegetal. Din această fază datează o temelie de zid, lată de 0,80 m, perpendiculară pe secțiune, la 6 m de la începutul acesteia. Interiorul acestei clădiri era înspre nord, însă zidul de închidere al ei nu a mai fost surprins în secțiune. În continuare a apărut drumul cunoscut încă din SJ 1976, dispus tot perpendicular pe secțiune. În partea de la sud de drum nu au mai fost descoperite complexe aparținând acestei faze. Sub primul nivel apar două nivele de arsură corespunzând construcțiilor cu pereți de lemn și chirpic cunoscute din cercetările anterioare. În zona de la sud de drum este o construcție cu temelii late de 0,75 m în interiorul căreia s-a descoperit un șanț mic plin cu materie albă. Această materie reprezentând probabil resturile mineralizate ale dejecțiilor de cal ne îndreptățesc să considerăm clădirea respectivă a fi fost un grajd.

În dreptul drumului din SXXII, la 2 m de secțiune spre E și perpendicular pe ea, s-a executat o nouă secțiune SXXIII, lată de 2 m și lungă de 21,35 m. Această secțiune a surprins drumul, via sagularis, agger-ul, zidul de incintă și primul șanț al castrului cu val de pământ suprapus parțial de șanțul castrului cu zid de piatră.

Șanțul castrului cu val de pământ este umplut cu pământ fără materiale arheologice, deci astupat intenționat de către romani. Șanțul castrului cu zid de piatră surprins în secțiune numai pe o mică porțiune, are în el dărâmături de piatră și cărămizi, fapt care probează umplerea sa neintenționată, după abandonarea castrului, prin ruinarea zidului. Berma castrului de piatră este lată de 1,20-1,30 m, iar cea a castrului cu val de pământ, atât cât poate fi actualmente observată, de numai 1 m. Însă, întrucât zidul de incintă a placat spre exterior agger-ul este posibil ca berma castrului cu val de pământ să fi fost, în timpul utilizării sale, mai mare.

Temelia zidului de incintă, lată de 1,80 m are în partea din față o platformă cu mortar lată de 1,40 m, amenajată pentru clădirea blocurilor de piatră fasonată alcătuind exteriorul zidului; în spate există o margine lată de 0,40 m din pietre înfipte în agger, care făceau legătura zidului cu acesta din urmă. Agger-ul este compus dintr-un miez de pământ castaniu lat de 3 m, ridicat pe o lentilă de pământ galben, începând chiar de la zid. Acest miez este înglobat într-o manta alcătuită din straturi alternative de pământ negru și galben, grosimea totală a agger-ului fiind de 7 m. În continuare sînt dispuse via sagularis și drumul interior.

La 5,50 m sud de S XXIII și paralelă cu ea s-a executat o altă secțiune (S XXIV) lungă de 20,85 m și lată de 2 m, care se oprește la 2 m de S XXII. În această secțiune în partea exterioară a agger-ului s-au sesizat în plan caespites, de două dimensiuni: 38/38 cm și 70/62 cm. Caespites au apărut sub forma unor pete de culoare închisă, provenind de la descompunerea vegetației. Deci, agger-ul castrului era alcătuit probabil încă din prima fază, dintr-un miez de pământ galben și o manta exterioară avînd din loc în loc straturi de glie. La 3,75 m distanță de paramentul interior al zidului de incintă a apărut un cuptor distrus care fusese amenajat în val.

Printre materialele arheologice descoperite în această campanie se remarcă un prinzător de teacă din fier și un buton de bronz cu figură umană.

În concluzie, din cauza condițiilor nefavorabile pentru săpături arheologice provocate de culturile agricole, principalele noutăți obținute în această campanie privesc precizările obținute asupra sistemului de construcție al valului castrului.

LES FOUILLES ARCHÉOLOGIQUES DU CAMP DE MICIA.

Résumé

À cause des cultures agricoles, les fouilles de petite ampleur effectuées en 1982, se sont concentrées dans la partie du camp située au nord de la voie-ferrée Deva-Arad.

En dehors d'une série de dates concernant la topographie interne du camp et sa stratigraphie, les trois sections exécutées durant cette campagne ont permis d'éclaircir la façon de construction du vallum.

Ainsi probablement depuis la phase où avait été bâti le mur d'enceinte, le vallum du camp était composé d'un noyau de terre marron élevé sur une bande de terre jaune et une enveloppe extérieure ayant çà et là des couches de "Caespites" à rôle de renforcement.

Les "Caespites", apparaissant en plan sous la forme de tâches de couleur foncée proviennent de la décomposition de la végétation

et sont de deux dimensions: 38/38 et 70/62 cm.

Dans un phase ultérieure a été construit le mur d'enceinte qui plaquait à l'extérieur le vallum, et la tranchée qui était en fonction en même temps avec le vallum devenue ultérieurement trop rapprochée du mur, à été obstruée.

La nouvelle tranchée, celle du camp à muraille de pierre, de dimensions plus grandes, a été partiellement creusée dans d'espace de l'ancienne tranchée.